

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς «τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίαν», καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς «ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας».

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμᾶς 100. Ἐξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλινία 10.

Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 37ος

Ἐν Ἀθῆναις, 18 Ἰανουαρίου 1930

Ἔτος 52ον.—Ἀριθ. 7

Ἡ ΚΑΛΥΒΑ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ-ΤΟΜ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HARRIET BEECHER-STOWE

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα τὸ μονοπάτι ἔσθυ νε. Ἦταν ἀδύνατο νὰ προχωρήσουν περὶ σσότερο πρὸς αὐτὴ τὴ διεύθυνση.

—Δὲ σὰς τάλεγα ἐγὼ, ἀφεντικῶς; ἔκαμε ὁ Σάμ. Δὲν τὰ ξέρω καλὰ αὐτὰ τὰ μέρη καὶ δὲν πέρνω καμμιὰ εὐθύνῃ!

—Βλῆκα! φώναξε ὁ Χάλεϋ. Τόξερες καὶ τόκαμες ἐπίτηδες!

—Μὰ δὲ σὰς τὸ εἶπα καὶ δὲ μ' ἀκούσατε; Ἐγὼ τὸ εἶπα καθαρά—κι' ὁ Ἄντυ ἀπ' ἐδῶ μ' ἄκουσε

Αὐτὴ ἦταν ἡ ἀλήθεια! κι' ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐκστρατείας ἀναγκάστηκε νὰ κρύψει ὅσο μπορούσε καλύτερα τὸ θυμὸ του. Ἐκίμαν λοιπὸν κι' οἱ τρεῖς μεταβολὴ καὶ τῶρα γιὰ τὸ δημόσιο δρόμο.

Μὲ τὴν καθυστέρησιν αὐτὴν κι' ἄλλες πρὸ ἀσήμενες, κατάφεραν τέλος νὰ φτάσουν στὸ χάνι, τρία τέταρτα τῆς ὥρας ὕστερ' ἀπὸ τὴ στιγμὴν, πού ἡ Ἐλίζα εἶχε ἀποκοιμίσει ἐκεῖ μέσα τὸ παιδάκι τῆς.

Ἡ Ἐλίζα ἦταν κοντὰ στὸ παράθυρο καὶ τὰ διαπεραστικὰ μάτια τοῦ Σάμ τὴν εἶδαν. Ὁ Χάλεϋ κι' ὁ Ἄντυ ἦταν λίγα βήματα πρὸς πίσω.

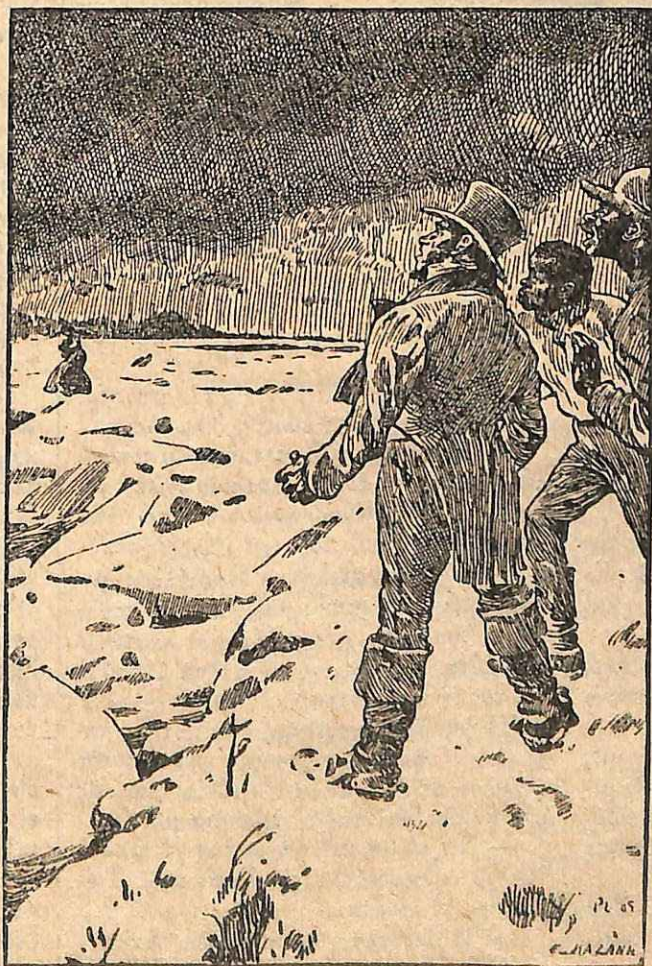
Στὴν κρίσιμη αὐτὴ στιγμὴ, ὁ Σάμ ἄφισε τὸ καπέλλο του νὰ τοῦ πέσει κάτω κι' ἔβαλε τίς φωνές, τάχα ἀπὸ φόβο μὴν τὸ χάσει. Ἡ Ἐλίζα γινώριζε τὴ φωνὴ καὶ κρύφτηκε μέσα. Ἔτσι ἡ συνοδεία πέρασε μπροστὰ ἀπ' τὸ παράθυρο χωρὶς νὰ τὴν ἴδῃ. Σὲ λίγα δευτερόλεπτα θάμπαιναν μέσα στὸ χάνι.

Τὰ δευτερόλεπτα αὐτὰ φάνηκαν στὴν Ἐλίζα ὀλόκληρος χρόνος. Τὸ δωμάτιο ἔβλεπε πρὸς τὸ

ποτάμι. Χωρὶς νὰ πολυσκεφθεῖ, ἄρπαξε τὸ παιδί τῆς κι' ὄρμησε ἔξω.

Ὁ Χάλεϋ τὴν εἶδε νὰ περνᾷ σὰν ἀστραπὴ καὶ νὰ χάνεται στὸ σκοτάδι. Πήδησε ἀμέσως ἀπὸ τ' ἄλογό του κι' ἔτρεξε ὅπως τὸ θηρίο πού βλέπει τὸ θήραμα.

Στὴ φοβερὴ αὐτὴ στιγμὴ, ἡ Ἐλίζα εἶχε φτάσει στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ. Οἱ τρεῖς ἄνθρωποι κόντευαν νὰ τὴ φτάσουν.

«Ὁ Χάλεϋ, ὁ Σάμ κι' ὁ Ἄντυ ἔβαλαν φωνὲς τρόμου...»
(Σελ. 73, στ. γ'.)

Τότε, χωρὶς νὰ σκεφθεῖ καθόλου, ἐπὶ χεῖρεῖ ἓνα πήδημα, πού μόνο ἓνας τρελὸς ἢ ἓνας ἀπελπισμένος μπορούσε νὰ τὸ κάμει, καὶ βρίσκεται ἀπάνω στοὺς πάγους! Ὁ Χάλεϋ, ὁ Σάμ κι' ὁ Ἄντυ, καθὼς εἶδαν αὐτὴ τὴν τρέλλα, ἔβαλαν σὰν ἀπὸ ἐνστικτο φωνὲς τρόμου καὶ σήκωσαν τὰ χέρια τοὺς πρὸς τὸν οὐρανόν.

Ὁ πελώριος πάγος ἔτριξε κι' ἔσπασε κάτω ἀπὸ τὸ βάρος. Ἀλλ' ἡ Ἐλίζα δὲν τρόμαξε. Ἀφίνοντας κάτι ἄγριες κραυγὲς σὰ λυσσασμένο θηρίο, πήδησε ἀπὸ τὸν ἓνα πάγο στὸν ἄλλο, κι' αὐτὸ τόκαμε δύο, τρεῖς, τέσσερις φορές. Γλυστροῦσε, πιανόταν μὲ χέρια καὶ μὲ πόδια, ἔπεφτε, σηκώνόταν, καὶ πάλι! Τὰ παπούτσια εἶχαν φύγει ἀπὸ τὰ πόδια τῆς καὶ σὲ κάθε πατημασίᾳ τῆς ἄφινε ἓνα κόκκινο σημάδι ἀπὸ αἷμα πάνω στὸν πάγο. Ἐκείνη ὅμως οὔτε βλέπει, οὔτε αἰσθάνεται τίποτα. Τέλος, σὰ μέσα σὲ ὄνειρο, διακρίνει τὴν ἀπέναντι ὄχθη κι' ἓνα χέρι τεντωμένο πρὸς αὐτὴ, γιὰ νὰ τὴ βοηθήσει.

—Εἶσαι γενναία κόρη, ὅποια κι' ἂν εἶσαι, τῆς λέει μιὰ ἀνδρική φωνή.

Ἡ Ἐλίζα τότε ἀναγνωρίζει τὴ φωνὴ καὶ τὸ πρόσωπο ἑνὸς ἰδιοκτήτη, γείτονα τοῦ κ. Σέλμπυ.

—ὦ, κύριε Σύμς, σῶστε με, κρύψτε με! φωνάζει.

—Μὰ τί τρέχει λοιπὸν; Δὲν ἀνήκεις πιά στὸν κ. Σέλμπυ;

—Τὸ παιδί μου, τὸ παιδάκι μου, τὸ πούλησαν! Ἐκεῖ πέρα, στὴν ἄλλη ὄχθη, εἶναι ὁ ἀφέντης του! ὦ, κύριε Σύμς, δὲν ἔχετε καὶ σεις παιδί;

—Ναί, ἔχω! ἀπάντησε ὁ Σύμς καὶ βοήθησε τὴν Ἐλίζα νὰ βγεῖ μὲ τὸ παιδί τῆς στὴν ἀπόκρημνη ὄχθη. Εἶσαι γενναία κόρη καὶ μένα μ' ἀρέσουν οἱ γενναῖες καρδιές, ὅπου κι' ἂν τίς βρῶμαι.

Ὅταν πάτησαν στὸ χῶμα, ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἐξακολούθησε:

— Μακάρι να μπορούσα να κάμω κάτι για σένα, αλλά δεν ξέρω πού να σε βάλω. Η καλύτερη συμβουλή που έχω να σου δώσω, είναι να πᾶς εκεί: (Και τῆς ἔδειξε ἕνα μεγάλο ἄσπρο σπίτι, λίγα μέτρα πὺδ πέρα.) Πήγαινε κεῖ, εἶναι καλοὶ ἄνθρωποι καὶ θὰ σε βοηθήσουν. Εἶναι συνηθισμένοι σὲ τέτοια.

— Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς τὸ πληρώσει! ἔκαμε ἡ Ἐλίσα. Μοῦ ὑπόσχεστε πὺς δὲ θὰ πῆτε τίποτα σὲ κανέναν;

— Ὁχι, ἐννοια σου, δὲ θὰ πῶ τίποτα. Ἡ Ἐλίσα ἔσφιξε τὸ παιδί τῆς στὴν ἀγκαλιά τῆς καὶ ἔφυγε βιαστικά. Ὁ κτηματίας τὴν κοίταζε καθῶς ἔφευγε.

«Ἴσως ὁ Σέλιμπυ μοῦ παραπονεθεῖ

Μὰ οἱ δυὸ μαῦροι ἀνέβηκαν στ' ἄλογα τους, γελώντας ὁλοένα, (ἡ χαρὰ τους, βλέπετε, γιατί ἡ Ἐλίσα εἶχε γλυτώσει) καὶ ἔτοιμάστηκαν νὰ ξεκινήσουν:

— Ἡ κυρία θὰ θέλει τ' ἄλογό τῆς, εἶπε ὁ Σάμ καὶ πρέπει νὰ γυρίσουμε. Ἄλλωστε φαντάζομαι πὺς ὁ κύριος Χάλεϋ δὲ μᾶς χρειάζεται πιά.

Χτύπησαν τ' ἄλογα καὶ ἔφυγαν γρήγορα. Ἀπὸ μακριά, ὁ ἄνεμος ἔφερνε ὡς τ' αὐτιά τοῦ Χάλεϋ τὴς χαρούμενες φωνὲς καὶ τὰ γέλια τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Ἡ φωνή

Ἡ νύχτα ἔπεφτε σιγὰ-σιγὰ καὶ τὰ σκότη τῆς ἐκρυσαν τὴν Ἐλίσα. Ὑστερα τὸ φουσκωμένο ποτὶ μὲ τοὺς μεγάλους ὀγκοπαγούς του χώριζε θαυμάσια τὴ φυγάδα ἀπὸ τὸν ἐχθρό τῆς. Ὁ Χάλεϋ γύρισε πίσω στὸ χάνι, δυσχεστημένος μὲ τὸν ἐαυτὸ του καὶ βλαστημώντας.

«Χτύπησαν ἄλογα καὶ ἔφυγαν γρήγορα...» (Σελ. 74, στ. β').

Δὲν τᾶφινὰ τὸ παλιόπαιδο κεῖ πὺδ βρισκόταν, μурμουρίζε, ἀλλὰ κάθισα νὰ μὲ κλέψουν μ' αὐτὸ τὸν τρόπο! Καὶ βλαστήμησε τὴν ὥρα, πὺδ σκέφθηκε νὰ κάμει αὐτὴ τὴν ἀγορά.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη μὴ γινώριμὴ του φωνὴ ἀκούστηκε

στὴ πόρτα τοῦ ξενοδοχείου. Κάποιος ξένος εἶχε κατεβεῖ ἀπ' τ' ἄλογό του καὶ μιλοῦσε. Ὁ Χάλεϋ ἔτρεξε στὸ παράθυρο νὰ ἰδεῖ.

— Νὰ τύχη πὺδ τὴν εἶχα! φώναξε. Μοῦ φαίνεται πὺς εἶναι ὁ Τὸμ Λόκερ!

Μέσα στὸ μαγαζί, στεκόταν μπροστὰ στὸ τραπέζι ἕνας γερός καὶ ψηλὸς ἄνθρωπος, τυλιγμένος σ' ἕνα παλτὸ ἀπὸ δέρμα βουδάλου, πὺδ τοῦ ἔδινε ἀγρία ὄψη. Δίπλα του στεκόταν ἕνας ἄλλος, μικρότερος καὶ σφέλιος, πὺδ ἡ κροκαμωμένος αὐτὸς καὶ σφέλιος, πὺδ ἡ μύτη του ἦταν μακρουλὴ καὶ λεπτὴ—

μὰ μύτη πὺδ φαίνονταν σὰ νὰ ζητοῦσε νὰ τρυπήσει παντοῦ.

Ὁ ψηλὸς κύριος πῆρ' ἕνα ποτήρι ρακὶ καὶ τὸ ἤπιε μονορούφι. Ὁ κοντὸς ψήλωσε στὰ νύχια του, μυρίστηκε τὴς μποτίλλιες καὶ παράγγειλε μὴ μέντα.

— Νὰ τί θὰ πεῖ νᾶχω τύχη! εἶπε ὁ Χάλεϋ πλησιάζοντας. Γεῖά σου, Τὸμ Λόκερ, τί γίνεσαι;

— Τὶ διάβολο γυρεύεις ἐδῶ, Χάλεϋ; Ὁ ἀνθρωπάκος, πὺδ λεγόταν Μάρκς, σταμάτησε τὸ ροῦφηγμα τῆς μέντας του καὶ κοίταξε ἐρευνητικὰ τὸν Χάλεϋ, σὰ

μὴ γάτα πὺδ κοιτάζει ἕνα πρᾶγμα πὺδ θέλει νὰ κυνηγήσει.

— Ὁ Θεὸς σ' ἔστειλε, Τὸμ! εἶπε ὁ Χάλεϋ. Εἶμαι, ξέρεις, σὲ μὴ θέση πολὺ δύσκολη καὶ θέλω νὰ μὲ βοηθήσεις.

— Βέβαια! εἶπε ὁ ἄλλος. Εὐχαριστίσαι νὰ βλέπεις τοὺς ἄλλους μόνον ὅταν τοὺς ἔχεις ἀνάγκη. Ἄς εἶναι. Γιὰ πὺς μου, τί τρέχει;

— Ἐχεις μαζὶ σου κανένα συνεταῖρο σου; ρώτησε ὁ Χάλεϋ μὲ δισταγμό.

— Ναί. Μάρκς, σοῦ παρουσιάσω τὸν παλιὸ συνεταῖρο μου στὸ Νατέζ.

— Χαῖρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμιά, εἶπε ὁ Μάρκς δίνοντας τὸ χέρι του, ἕνα χέρι λιγνὸ καὶ μακρὺ, σὰν πῶδι κοράκου. Εἰστε, ὑποθέτω, ὁ κ. Χάλεϋ;

— Μάλιστα, κύριε. Τώρα, κύριοι, κάτι νὰ πάρουμε γιὰ νὰ τιμήσουμε τὴ συνάντησή μας. Ἐλα, παιδί, φέρε μας ζεστό νερό, ζάχαρι, ρακὶ καὶ τσιγάρα!

Ὁ ξενοδόχος ἔτρεξε νὰ ρίξει ὕδα στὸ τζάκι, καὶ οἱ τρεῖς φίλοι κάθησαν γύρω σ' ἕνα τραπέζι. Ὁ Χάλεϋ ἄρχισε νὰ διηγείται τὴν περιπέτειά του. Ὁ Λόκερ τὸν ἄκουγε πρόσεχτικὸς καὶ ἀμίλητος. Ὁ Μάρκς ἔφτιανε μὲ ἀφροσύνη ἕνα πόντος καὶ κάθε τόσο σταματοῦσε γιὰ ν' ἀκούσει. Τὸ τέλος τῆς ἱστορίας τοῦ φάνηκε, φαίνεται, ἀστείον, γιατί ἔβαλε τὰ γέλια.

— Ὡστε, σᾶς τὴν ἔφτιαξαν μὴ χαρά, εἶπε. Χέ, χέ, χέ. Σᾶς τὴν ἔπαιξαν μὴ χαρά!

— Τὸ ἐμπόριο τῶν παιδιῶν πάντα ἔχει φασαρίες, εἶπε σοβαρὰ ὁ Χάλεϋ.

— Τί καλὰ ἂν μπορούσαν νὰ ὑπάρχουν μαννάδες πὺδ νὰ μὴν πολυσκοτίζονται γιὰ τὰ μικρά τους, εἶπε χαμογελώντας ὁ Μάρκς.

— Ἀλήθεια! Αὐτὲς κάνουν σὰ δαιμονισμένες γιὰ νὰ μὴ τοὺς πάρουν τὰ μωρουδέλια τους. Ἄντὶ νὰ χαίρονται πὺδ τὰ ξεφορτώνονται.

— Κύριε Χάλεϋ, δόστε μου τὸ νερό, σᾶς παρακαλῶ, εἶπε πάλι ὁ Μάρκς. Τὸν καιρὸ πὺδ ἐμπορευόμενον, ἀγόρασα κάποτε μὴ μαῦρη γερὴ καὶ ἔξυπνη. Εἶχε ἕνα παιδάκι καχεκτικὸ καὶ καμπούρικο. Τὸ πῆρα καὶ τὸ δώσα σ' ἕναν ἄνθρωπο νὰ φροντίσει διὰ τὴ διατροφή του. Ποτὲ δὲ φανταζόμουν ὅτι αὐτὸ θὰ τὴν δυσχερεστοῦσε. Κι' ὅμως ἐκείνη πῆγε νὰ τρελαθεῖ. Ἐκλαψε, φώναξε, χάλασε τὸν κόσμον. Μὰ τί ἔβρισκε, Θεέ μου, σὲ κεῖνο τὸ καμπούρακι!

— Καὶ μὲνα μοῦτυχε κάτι παρόμοιο, εἶπε ὁ Χάλεϋ. Τὸ περασμένο καλοκαίρι εἶχ' ἀγοράσει μὴ μαῦρη μ' ἕνα παιδάκι ὁμορφό, πὺδ τὰ μάτια του ἔλαμπαν ὥπως καὶ τὰ δικά σας. Ἀλλὰ μὲλὶς τὸ κοίταξα καλά, εἶδα ὅτι ἦταν τυφλὸ, ὁλοτελὲς τυφλὸ. Σκέφθηκα ὅτι φρονιμότερο ἦταν νὰ τὸ ξεφορτωθῶ. Τὸ πούλησα λοιπὸν γιὰ ἕνα βαρέλι οὐίσκου.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΥΡΙΟ ΚΛΑΙΝΕ

ΜΥΘΟΣ

Ἐναν καιρὸ, μὴ κυρὰ-Μαριά - ὅπως λένε οἱ χωρικοὶ μας τὴν ἄλεπού - εἶχε ρημάξει τὰ κοττέσια κάποιου χωριοῦ. Ἦταν ἀδύνατο νὰ ξημερώσῃ μέρα καὶ νὰ μὴ βρεθῇ κοττέσι ἀφανισμένο.

Παραφύλαγαν οἱ χωρικοὶ τὴ μὴ βραδυὰ ἐδῶ, τὴν ἄλλη ἐκεῖ, μήπως πιάσουν τὴν ἄλεπού μὰ τοῦ κάκου, ἐκείνη τὸ μυρίζονταν καὶ πήγαινε καὶ ἔκανε τὴ δουλειά τῆς σὲ κοττέσια ἀφύλαχτα.

Ἔτσι τὸ πρᾶγμα χειροτέρευε καὶ οἱ χωρικοὶ πήγαιναν νὰ σκάσουν ἀπὸ τὸ κακὸ τους πὺδ τοὺς ξεγέλαγε ἡ κυρὰ-Μαριά μὲ τὴν πονηράδα τῆς. Στὸ τέλος μαζεύτηκαν ὅλοι στὸ μεσαχώρι μὲ τὸ ἡλιοθασίλεμα, καὶ κάνανε συμβούλιο νὰ βροῦνε μὲ τί τρόπο θὰ ξεμπερδεύουν τὴν ἄλεπού. Ἐκεῖ, ἀφοῦ πολλοὶ εἶπαν πολλοὺς τρόπους, ἕνας γέρος πολύξερος εἶπε νὰ κάνουν αὐτὸ τὸ τέχνασμα: νὰ πᾶνε λίγο πὺδ ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό, καὶ στὸ δρόμο πὺδ θὰ πέραγε ἡ ἄλεπού, νὰ σκάψουν ἕνα λάκκο, νὰ βάλουν μέσα σ' αὐτὸν ἕνα δόκανο μὲ κάτι καλὸ φαγώσιμο πὺδ νὰ χτυπήσῃ μὲ τὴ μυρουδιά του τὴ μύτη τῆς, καὶ νὰ τὸν σκεπάσουν προσεχτικὰ μὲ χῶματα καὶ χορταράκια γιὰ νὰ μὴ φαίνεται πὺς ἦταν παγίδα.

Αὐτὸ τὸ βρήκαν ἀποτελεσματικὸ, καὶ τὴν ἴδια ὥρα πῆγαν ὅλοι μαζὶ νὰ στήσουν τὸ δόκανο. Τὴ στιγμὴ πὺδ εἶχαν τελειώσει τὴ δουλειά τους καὶ σκέπαζαν προσεχτικὰ τὸ λάκκο, νὰ σοῦ καὶ ἡ ἄλεπού. Τοὺς εἶδε μαζεμμένους, τοὺς παραφύλαξε, καὶ στὸ τέλος ζύγωσε νὰ δῇ τί κάνανε. Καὶ τοὺς εἶπε:

— Γεῖά σας κουμπάραι, καλῶς τὴ χαίρεστε, τί καλὲς δουλειὲς κάνετε ἐδῶ;

— Μὰ δὲ βλέπετε; λάκκο σκεπάζουμε.

— Γιατί, καλοὶ μου ἄνθρωποι; τί κρύψατε;

— Αἰ, ζωὴ σὲ λόγου σου· θάψαμε ἕνα παιδάκι.

— Μπᾶ, μурμουρίζε ἡ ἄλεπού, θάψανε παιδάκι καὶ δὲν κλαῖνε; χμ, κάτι λάκκον ἔχει ἡ φάβα.

Καὶ πρόσθεσε πὺδ δυνατὰ:

— Μπᾶ, σὲ καλὸ σας! ἀμ' εὐλογημένοι, παιδι θάβετε καὶ δὲν κλαῖτε; ἔλα Χριστέ καὶ Παναγιᾶ!

— Κρίμα πὺδ εἶσαι καὶ ἄλεπού καὶ δὲν τὸ καταλαβαίνεις, τῆς λέει ὁ πολύξερος γέρος· ἀμ' αὔριο κλαῖνε, κυρὰ-Μαριά. Γεῖά σου!

Ἡ ἄλεπού, σὰν ἔφυγαν, σκέφτηκε:

— Ἐγὼ ξέρω, πὺδ νὰ ξεραθῶ, πὺς κλαῖνε τὴν ὥρα πὺδ θάβουν. Αὐτοὶ γιατί δὲν ἔκλαιγαν; Δὲν γίνεται, μὲ κορόιδεψαν νὰ μὴ μὲ λέν κυρὰ-Μαριά, ἂν δὲ βρῶ τί γυρεύουν νὰ μοῦ σκαρώσουν!

Κι' ἀμέσως ἄρχισε νὰ σκαλίζῃ, νὰ σκάβῃ, γιὰ νὰ δῇ ἂν εἶχαν θαμμένο παιδί ἢ τίποτ' ἄλλο. Μὰ κεῖ πὺδ σκά-

λιζε, ξάφνου ἀκούγεται ἕνα δυνατό κράκ, καὶ βρίσκεται πιασμένη στὸ δόκανο.

— Ὡχ! ἄχ! τί μοῦ σφίγγει ἔτσι τὸ πόδι; οὐρλιασε τότε ἡ ἄλεπού.

Τραβήχτηκε, γδάρθηκε, μαζεύτηκε, μὰ δὲν μπόρεσε νὰ ξελευτερωθῇ ἀπὸ τὸ δόκανο· καὶ τότε, ἀργὰ πιά, κατάλαβε πὺς, μ' ὅλη τῆς τὴν πονηράδα, αὐτὴ τὴ φορὰ τὴν ἔπαθε, καὶ ὅλη τὴ νύχτα ἔκλαιγε τὴ μαῦρη τῆς μοῖρα.

Τὸ πρῶτὴ πῆγαν οἱ χωρικοὶ καὶ τὴ βρήκαν πιασμένη στὸ δόκανο, ζαρωμένη καὶ σὰ ζεματισμένη.

— Δὲ σοῦ τόπαμε, κυρὰ-Μαριά, τῆς εἶπαν γελώντας, πὺς αὔριο κλαῖνε; Νὰ

πὺδ σοῦ ἔκλαιγες ὅλη νύχτα καὶ θὰ κλάψης ἀκόμα τώρα πὺδ πολὺ.

Καὶ λέγοντας ἔτσι, τῆς ρίχτηκαν μὲ τὰ ραβδιά καὶ τῆς ἀργάσανε τόσο πολὺ τὸ τομάρι, πὺδ καὶ τὰ πλευρά τῆς ἀκόμα ἐγίναν μαλακὰ σὰν τὴν κοιλιά τῆς.

Κι' ἔτσι, μὲ τὴ συμβουλὴ τοῦ γέρου πολύξερου, σῶθηκαν τὰ ὑπόλοιπα κοττέσια τοῦ χωριοῦ.

Ἀπὸ τότε ἔμεινε στὸ στόμα τοῦ λαοῦ σὰν παροιματικὸς λόγος τὸ «αὔριο κλαῖνε». Κι' αὐτὸ τὸ λένε γιὰ τοὺς κατεργάρηδες, ὅταν τοὺς ἐτοιμάζουν κάτι κακὸ γιὰ τιμωρία τους.

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΣΕΦΕΡΑΝΣ

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

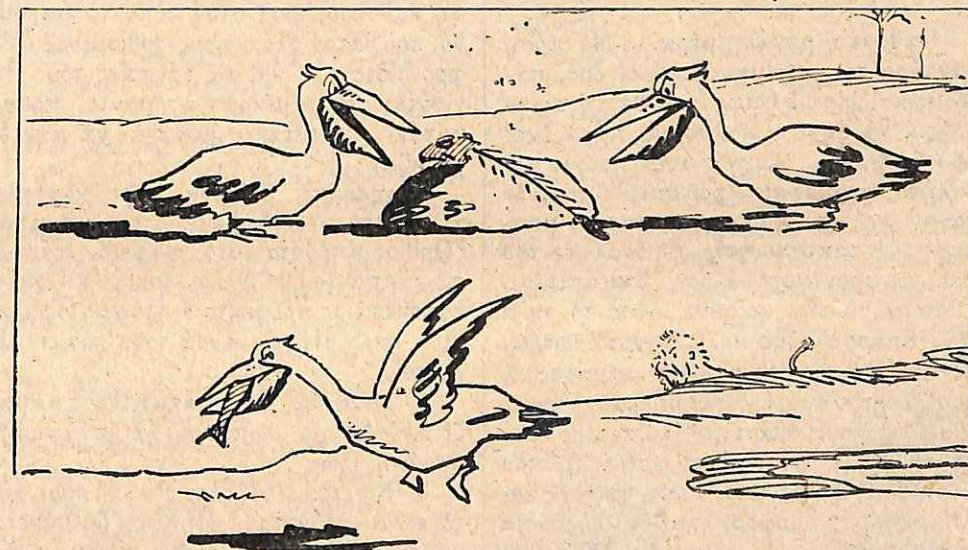
Ζ'

— Ὁχι, βασιλιά μου! εἶπε ὁ ἄλλος. Τὸ ψάρι εἶναι ὅλο δικό μου, γιατί καὶ ἂν τὸ εἶδαμε μαζὶ, ἐγὼ ὅμως τόπιασα ἀπ' τὸ κεφάλι, πὺδ εἶναι τὸ σπουδαιότερο.

— Συμβιβάζεστε; τοὺς ρώτησε ὁ βασιλιάς; τὸ μοιραζόσαστε;

— Ὁχι, ὄχι! μπά, μπά, μπά! φώναξαν καὶ οἱ δυὸ. Τὸ ψάρι θὰ τὸ πάρη ἕνας, ἐκεῖνος πὺδ θὰ πῇ ἡ Μεγαλειότη σου!

— Πολὺ καλὰ! ἀποκρίθηκε ὁ Ὁσκάρο. Φέрте μοῦ ἐδῶ τὸ ψάρι καὶ ἀκουμπίστε το σ' ἐκείνη-ἐκεῖ τὴν πέτρα.

Οἱ πελεκάνοι ἔφεραν τὸ ψάρι καὶ τᾶφσαν ἀπάνω στὴν πέτρα πὺδ τοὺς ἔδειξε ὁ βασιλιάς ἐκεῖ ἀπὸ τὸ παλάτι. Αὐτὸς τότε τοὺς εἶπε:

— Ἡ ἀπόφαση θὰ βγῇ μετὰ δεκαπέντε μέρες. Γιατί πρέπει νὰ σκεφθῶ. Ἐσεῖς τώρα φύγετε. Τὸ ψάρι θὰ μείνῃ ἐδῶ. Κι' ἔλατε μετὰ δυὸ ἐβδομάδες.

Οἱ πελεκάνοι ἔφυγαν. Τὸ ψάρι ἔμεινε ἀπάνω στὴν πέτρα. Ὅταν ὅμως γύρισαν μετὰ δυὸ ἐβδομάδες, οἱ ἀντίδικοι δὲν βόηκαν παρὰ τὸ ψαροκόκαλο. Γιατί τὸ ψάρι εἶχε βρομῆσει, καὶ ὅλες οἱ μύγες τοῦ κόσμου ἔπεσαν ἀπάνω του καὶ τόφαγαν σὲ λίγες ἡμέρες.

— Ὁ βασιλιάς μᾶς κοροῖδεψε! εἶπε μὲ θυμὸ ὁ ἕνας πελεκάνος, πὺδ τὸν ἔλεγαν Λουκιανό.

— Μᾶς κοροῖδεψε, ναί, ἀποκρίθηκε ὁ ἄλλος πὺδ τὸν ἔλεγαν Λούκιον· μᾶς ἄξιζε ὅμως· γιατί ἀντὶ νὰ μοιράσουμε τὸ ψάρι ἀδερφικὰ, θέλαμε δική. Δὲν τὸ ξέραμε πὺς αὐτὰ ἔχουν τὰ δικαστήρια;

Ἔτσι ἔβαλαν γνώση οἱ πελεκάνοι, καὶ ἐπειδὴ ὁ Λουκιανὸς δὲν ἐννοοῦσε νὰ μοιράζεται μὲ τὸ Λούκιον τὰ ψάρια, ἀποφάσισαν νὰ ψαρεύουν χωριστά.

Καμμιά φορὰ, ὁ βασιλιάς Ὁσκάρο, ὅταν ἔκανε περιοδεία, τοὺς ἀπαντοῦσε στὴ λίμνη, τοὺς παραμύθωνε ἀπὸ κανένα μέρος καὶ κρυφογελοῦσε.

«Ἄν σᾶς ἀρέσῃ, μυταράδες μου, ἔλεγε μέσα του, ξαναφέрте μοῦ ψάρι, νὰ σᾶς πῶ τίνοσ εἶναι...»

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΔΕΝΣΗ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ

"Ηλιε μου, διάπλατα σου ανοίγω το παραθύρι φουλακή μουγίτε ή κάμαρη" κακή αρρώστια δέσιμο με κρατεί και δε μπορώ ο φτωχός να φύγω.

Μόνο ως έδω—βήματα δύο κι' ύστερα πάλι θάπλωθω στην πολυθρόνα—αχ! πόσο αυτό μουγίνε πλέον βαρετό!—μ' ένα παιγνίδι, ένα βιβλίο.

"Ηλιε μου, πρόθυμα ή ψυχή μου μέσ' στο κελλί μου σε καλεί" σε αναζητεί ως καταφυγή στεργή, καθώς παραπατεί στής σιοτεινής τα βάθη έρήμου.

Μη στέξεις πιά στα πυκνά δάση, στίς θάλασσες μη αργοπορείς. "Αχ! να το νιώσης δε μπορείς: το πιο άρρωστο παιδί στη γης σε καρτερεί, για να ξεχάσει

Τη νύχτα της πικρής του οδύνης. "Ηλιε, μονάχα εσύ μπορείς σά ορόδο τ' Απριλίου ν' άνθεις σε στεγνά χείλη, της ζωής το θείο λαμπαδάκι να δίνεις.

Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΩΡΙΣΜΟΣ

"Εφθανε ή μεγάλη μέρα... Με πόση λαχτάρα την περιμέναν κι' οι δύο, πατέρας και κόρη! Θάφρευαν, θά πήγαιναν άλλου, να ζήσουν καλύτερα παρά εκεί που ζούσαν... Συχνά, στην ήσυχη και γαλήνια άτιμολογία του σπιτιού τους, έκαναν σχέδια. Θάφρευε πρώτα ο μπαμπάς, να τακτοποιήση τις δουλειές του και να φροντίση να βρῆ ένα σπιτάκι. "Υστερα θά την καλούσε. Αυτό το σπίτι τους άπασχολούσε πολύ. Δεν το ήθελαν μεγάλο. Τρεις ευρύχωρες κάμαρες, ή κουζίνα, το λουτρό, ήταν υπεραρκετα για τους δύο τους. Θά το στόλιζαν ζυμωρα, άρμονικά, κι' όταν είχαν καιρό, θά τον περνούσαν στον κήπο. Γιατί θά είχε και κήπο. Κήπο ζυμωρο, γεμάτο λουλούδια και πρασινάδα. Οι τοίχοι του δεν έπρεπε να φαίνωνται. Θά τους έκρυβαν οι κισσοί, τ' άγκυλκήματα, οι άγριοστριανταφυλλίες και τ' αλισσεμιά. Τα παρτέρια θά φάνταζαν πολύχρωμα, μέσα στο πληθος των λουλουδιών. Θά είχαν απ' όλα. Τριαντάφυλλα κάθε λογής, γαρύφαλλα και κρίνους. Χρυσάνθεμα πελώρια, υπέροχα κι' ακόμα όλα τα είδη των λουλουδιών, έσα θά υπήρχαν σ' αυτόν τον τόπο, που ή φαντασία τους τόν έπλαθε χιλιόμορφο, φωτεινό, ζωτικό... Και πόσα ακόμα σχέδια! "Η παιδούλα έλεγε συνεπαρμένη, και μονάχα σαν έβλεπε τη μορφή του πατέρα της να σκυθρωπάξη, ο ένθουσιασμός της κοβόταν. Γιατί πριν από τηνπραγματοποίηση των ονείρων, έπρεπε να προηγηθῆ ή χωρισμός. Στη σκέψη του, δάκρυα στά μάτια της ανάβλυζαν. Κι' ο μπαμπάς πάλη την ήσυχάζε με χάδια και γλυκόλογα.

"Εφθασε ή μέρα ή πικρή... "Όλο το σπίτι ήταν άναστατο, με τη φασαρία του ταξιδιού. Σκυμένη μπροστά σε μιὰ βαλίτσα, ή Νινέττα έστίβαζε ρούχα. Κι' ή σκέψη της δούλευε. "Αχ! τί βαρειά που ήταν ή καρδιά της! "Όσο κι' αν το λογάριζε, ποτέ δεν πίστεψε πως θά φθάνε ή σημερινή μέρα. Αύριο θά ήταν μονάχη. "Ο άγαπημένος της μπαμπάς, το μόνο που της έμενε σ' αυτόν το κόσμο, θάφρευε, "Η θάλασσα θά τους χώριζε και κάθε μέρα θά μεγάλωνε πότερο την απόσταση... "Αχ! όχι! Δεν μπορούσε να γίνη αυτό. Δεν έπρεπε. "Ηταν δυνατό να ζήση μοναχή, χωρίς άγάπη; Ποιος θά την έχάιδε στοργικά, σά μικρό παιδί, ποιος θά σκοπούσε τις λύπες της, ποιος θά μοιραζόταν τις χαρές της; Δεν είχε κανένα στον κόσμο, κανένα που να την αγαπά και να την πονῆ αληθινά. Κι' ο μόνος άνθρωπος που τη λάτρευε, θάφρευε για μήνες, για χρόνο ίσως, σε λίγες ώρες. "Ηταν αδύνατο... Θά τον άκολουθούσε και κείνη. Τί την ένοιαζε για το σπίτι τους, για τὰ έπιπλα;

Θά προσπαθούσε να μὴν τὸν ένοχλήση καθόλου, εκεί στον τόπο το μακρινό, που θάταν όλόκληρος βυθισμένος στίς φροντίδες του και τις έγγραφές του. Θά γινόταν ένα μικρό άσήμαντο πραιματάκι... Φτάνει μονάχα να μὴν έχωρίσει...

"Αφνε τη βαλίτσα στην καρέκλα κι' έτρεξε στο δωμάτιο του μπαμπά. "Ορθιος μπροστά στο γραφείο, εξέταζε τὰ χαρτιά του. "Αλλα έσκιζε κι' άλλα τοποθετούσε προσεκτικά στο χαρτοφυλάκιό του. Πήγε κοντά του, τὸν άγκάλιασε:

— Μπαμπά, μπαμπάκα! Πάρε με μαζί σου! Δε με λυπάσαι, να μ' αφήσης μονάχη έδω;

— Νινέττα μου, ξέρεις καλά πως αυτό είναι αδύνατο! Μήπως δε θάθελα κι' εγώ; Ποιόν άλλον έχω στον κόσμο εκτός από σένα;

"Η φωνή του λύγισε. Και ή μικρή έφυγε άμίλητη. Τόνοιθε καλά. "Ο χωρισμός ήταν άναπόφευκτος. Κι' έξακολούθησε τη δουλειά της, σιωπηρή, συλλογισμένη...

Μια βαθεία βραχνή φωνή... Πετάχτηκε πάνω... Τὸ βαπόρι. "Ηρθε κιόλα; Μήπως είναι κι' άλλο; "Οχι! Κι' ο χαμάλης που έρχεται για τις βαλίτσες, βεβαιώνει. Και προσθέτει, πως τὸ βαπόρι ξεφόρτωσε τὸ πρωτὶ και δε θ' άργήση να φύγη. Αυτοί οι ξένοι! Μήπως λογαριάζουν τὸν πόνο σου; Αυτὰ τὰ λεπτά, τὰ πολύτιμα, που ο χρόνος δεν θά σβύση ποτέ από τη θύμηση, είναι γι' αυτούς σαν όλα τ' άλλα που κυλούν, άδιάφορα. Δυστυχώς, την ήμέρα εκείνη, τὰ λογάρισαν πολύ, πάρα πολύ... Είναι γεμάτα αισθήματα υπέροχα, ά-

γάπη, λατρεία... "Ολόκληρη ζωή κύλησε μέσα σ' αυτά...

Δεύτερο σφύριγμα... Είναι άργά πιά. Πρέπει να χωρίσουν...

— Μπαμπά, μπαμπά μου, μη φεύγεις, μή...

Είναι γεμάτη άπόγνωση ή φωνή. Οι λυγμοί κόβουν, πνίγουν τις λέξεις. Κι' ο δυνατός άνθρωπος λύγισε. Καθώς άγκαλιάζει τὸ παιδί του, που θά χάσει σε λίγο, νοιώθει να τὸ ραγίζεται ή καρδιά. Και τὰ μάτια του βουρκώνουν, και δάκρυα φλογισμένα στάζουν επάνω στ' άγαπημένο πρόσωπο. Μά ή μικρή δρθώνεται. "Α! όχι! "Ο πατέρας δεν πρέπει να κλαίη. Πρέπει αυτή να φανῆ δυνατή και να μὴν τὸν μεγαλύνει τη λύπη του κάνοντάς τον να σκέφτεται πως ή κόρη του θά κλαίει πάντα. Με μιὰ υπεράνθρωπη προσπάθεια δρθώνεται και προχωρεί στην πόρτα.

— Πήγαινε, μπαμπά. Είναι άργά, τὸ βαπόρι θά φύγη...

"Ενα φίλημα, τὸ στεργνό ίσως, κι' ή πόρτα κλείνει. "Ακούγονται τὰ βήματα στην άρχή νάντηχουνε πάνω στίς πλάκες τὸυ πεζοδρομίου, και ύστερα τίποτα... Κι' ένοιωσε τότε ή Νινέττα τη μεγάλη, τη φοβερή δυστυχία της. "Α! ο πόνος τὸυ χωρισμοῦ πόσο μοιάζει με τὸ σπαραγμό τὸυ θανάτου! "Ός την τελευταία στιγμή, μένει πάντα μέσα, βαθεία μας ή έλπίδα. Κι' όταν τὸ άγαπημένο πρόσωπο φύγη από κοντά μας, τότε νοιώθουμε κάτι να γκρεμίζεται μέσα μας και να μᾶς άφίνει αδύναμους. Κι' ή Νινέττα ένοιωθε τώρα αυτόν τὸν πόνο μέσα της, ένοιωθε την καρδιά της σά μιὰ πληγή ήρθάνοιχτη που πονούσε, αίματόσταζε. Μηχανικά άρχισε ν' άνεβαίνει. Στο κεφαλόσκαλο είδε τη δουλίτσα να σιγονκλαίη μέσα στην ποδιά της. "Αργά πάντα, άνοίξε την κάμαρά της και κάθησε στο κρεβάτι. "Αντίκρουσε τὸ εικονοστάσι και τὰ χείλια της άρροσάλεψαν σ' έν' άληθινό παράπονο: — "Θεέ μου, γιατί;... γιατί;» Και σά να γιγάντωνε μέσα της ο πόνος, άρχισε να κλαίη ακράτητητα με λυγμούς...

Τίποτα δεν έρχόταν να γλυκάνει τὸν πόνο της. Δεν είχε κανένα... Ούτε μαννούλα, ούτε αδέρφια... Μια ξένη κυρία, γειτονισσά της, έσκυβε πάνω της και την παρηγορούσε. Μά τὰ λόγια της ήταν ξένα κι' άδιάφορα, και μόνο της μεγάλωναν τη μοναξιά της και την άπελπισία της. Αισθανόταν τὸν έαυτό της να μικραίνει ολοένα και να χάνεται μέσα σε μιὰ θάλασσα από δάκρυα. Νικημένη έκλεισε τὰ μάτια, έπαψε τὸς λυγμούς... Κι' άποκοιμήθηκε.

"Όταν ξύπνησε κι' αντίκρουσε όλα τὰ γνωστά της πράγματα, άπόρησε. Πώς ήταν δυνατό, ή ζωή να έξακολουθεί να κυλά, όταν αυτή έκλεινε μέσα της τόση θλίψη; Της φαίνόταν πως ήταν αδύνα-

το πιά να γελάση και να χαρή. Κι' ή μέρα όλόκληρη πέρασε, χωρίς ή Νινέττα να σηκωθῆ, χωρίς να μιλήση, χωρίς να γελάση.

Μά την άλλη μέρα ένα γράμμα της έφερε τη χαρά που τη νόμιζε νεκρωμένη

ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΑΕΡΟΠΟΡΟΙ
ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΠΟΛΟ

Μυθιστόρημα υπό NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια από τὸ προηγούμενο —

"Ο Κιντ άρχισε να έργάζεται με ζήλο και σε λίγο ή πετονιά ήταν έτοιμη. Για να την δολώση, χρησιμοποίησε ένα άσπρο κουρελάκι που έσχισε από τὸ μαντήλι της ή μίς Κλάριτζ. Και άφου έδεσε την πετονιά του σ' ένα μακρύ κομμάτι σίδερο που τὸ είχε μαζέψει από τὸ κατάστρωμα τὸυ «Φίνμαρκ», πέταξε τὸ άγκίστρι του στη θάλασσα, και περίμενε τις προβληματικές μουρούνες, που κατά την κατηγορηματική του βεβαίωση δε θάρχοιαν να έρθουν να τσιμπήσουν.

"Αλίμονο! Είτε έπειδῆ τὰ ψάρια δεν συνήθιζαν να συχνάζουν στη γειτονιά τὸυ ογκόπαγου, είτε έπειδῆ δεν κινούσε την έμπιστοσύνη τους ή πρωτόγονη εκείνη πετονιά, ώρες όλόκληρες πέρασαν χωρίς τίποτε να «τσιμπήση» στ' άγκίστρι τὸυ φίλου μας τὸυ Κιντ.

"Ενωμεταξύ ή δμίχλη είχε ξανακρίνει πυκνή όπως και πρώτα. Οι ναυχοί είχαν κουρασθῆ και νύσταζαν.

Συμφώνησαν λοιπόν να πέσουν και νάναπαυθουν λίγη ώρα. "Ο παιδαγωγός και τὰγόρια θά κρατούσαν τη βάρδια με τη σειρά τους. "Ετσι, αν τύχαινε να διαλυθῆ ή δμίχλη, δεν διέτρεχαν οι ναυχοί τὸν κίνδυνο να περάση από κοντά τους κανένα πλοίο και να μὴ τὸ ιδοῦν, ή να μὴ προφθάσουν να τὸυ κά νουν κανένα σινιάλο.

Τὸ κώλωμα τὸυ ογκόπαγου, όπου οι ναυχοί στρυμώχθηκαν τρέμοντας από τὸ κρύο ο ένας δίπλα στον άλλο, σκεπασμένοι με τις δυο κουβέρτες που δλες-δλες είχαν, δεν τὸς προφύλαγε και τὸσο από τὸ κρύο. Κι' όμως ή κούρασή τους ήταν τόση, ώστε κοιμήθηκαν βαθιά όλοι, και καλύτερα απ' όλους τὰ παιδιά, μ' όλο που κάθε δυο ώρες σηκώνονταν για τη βάρδια τους.

Παρ' όλο που ο Κιντ είχε αφήσει την πετονιά του μέσα στο νερό και είχε δώσει ρητή έντολή στους σκοπούς να την κοιτάζουν από ώρα σ' ώρα μήπως είχε «τσιμπήσει», τὰ άθλια εκείνα ψάρια δεν έννοούσαν να πλησιάσουν καν τὸ δόλωμα.

Δίχως άλλο όλ' αυτά δεν ήταν ευχάριστα πράγματα. Τὸ κρύο, ή δμίχλη, ή πείνα, όλα είχαν συμμαχήσει εναντίον

μέσα της. Κι' οι μέρες που κυλούσαν, της ξανάφεραν τη γαλήνη. "Ενοιωσε τώρα πως βρισκόταν σ' ένα γεφύρι. "Όταν τὸ περνούσε, θά γνώριζε τη χαρά, που βρισκόταν στην άκρη. "Επρεπε όμως να περιμένη, να περιμένη...

ΕΛΕΝΗ ΡΕΖ-ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

των ναυαγών, Τὴν ώρα που οι δυστυχημένοι αυτοί άνθρωποι ξύπνησαν, ή πείνα τους ήταν τόση, ώστε δεν ήξεραν με τί να την κατασιγάσουν. "Αλλος πίπιλιζε ένα κομμάτι πάγο, άλλος μασούλιζε ένα κομμάτι σχοινί. "Όσο για τὸν «Αχιλλέα» Αντρεωμένο, ο οποίος είχε από πολλή ώρα χωνέψει τη σκοκολάτα του, ο καίμενος είχε ζαρώσει σε μιὰ γωνιά και κοίταζε μπροστά του με άπλανές βλέμμα.

— Θά καταντήσουμε σαν τὸς ναυαγούς τὸυ «Σανσελλόρ», συλλογιζόταν με φρίκη.

Και οι φρικιαστικές σκηνές που είχε ζωγραφίσει ο Ιούλιος Βερν στο περίφημο μυθιστόρημά του, περνούσαν ζωντανές μπροστά στα μάτια του.

"Η μίς Γκράς Κλάριτζ βασανιζόταν, φαίνεται, από τις ίδιες σκέψεις, είχε κυριευθῆ από τὸς ίδιους φόβους και παρατηρούσε τὸν καθηγητῆ με κάποιο κρυφὸ τρόμο. Είχε φανῆ πολύ καλή απέ-

ναντί του. "Αν έλειπε ή δική της ή βοήθεια, δεν θάχε ο κύριος "Αχιλλέας "Αντρεωμένος ούτε παντόφλες, ούτε σκούφια, ούτε σκεπάσματα, και προτοῦ να έξαντληθῆ από την πείνα, θά είχε κιόλας πεθάνει από τὸ κρύο. "Αλλά ή πείνα είναι κακὸς σύμβουλος και κάνει και τάρνακι ακόμη να γίνη λύκος. "Ενας λύκος θηριώδης και άχορταγός! "Ενας λύκος λυσσασμένος! Και χωρίς να θέλη, ή μίς Γκράς Κλάριτζ, παρ' όλο που ο καθηγητῆς της είχε πάντοτε φερθεῆ σαν τέλειος τζέντλεμαν, και πάνω στο βαπόρι, και στη βάρκα, και δὼ που βρίσκονταν, συλλογιζόταν ώρες-ώρες βλέποντάς τον:

— "Ο, Θεέ μου, άρκει να μὴ τὸν κάνει ή πείνα άνθρωποφάγο!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

"Όπου τὸ «Φίνμαρκ» ξαναβρίσκεται "Ενω τὸ παγοδόνη βυθιζόταν ολοένα και περισσότερο μέσα στην δμίχλη, ή βάρκα με τὸν ψευτο Πέτερσον είχε κατορθώσει να βγῆ απ' αυτήν. Και όταν βρέθηκε μπροστά τους ο άνοιχτός όρίζον-

τας, εκείνοι που βρίσκονταν μέσα στη βάρκα διέκριναν κι' άλλες πολλές βάρκες που διευθύνονταν προς ένα πλοίο, που ο Πέτερσον τὸ άναγνώρισε με την πρώτη ματιά.

— Τὸ «Φίνμαρκ» είναι, είπε. Πώς γίνεται ένα τέτοιο πράγμα; Δε βούλιαξε λοιπόν;

— Οι άλλοι τὸ πλησιάζουν, είπε ένας από τὸς ναύτες.

— Τότε κι' εμείς θά κάνουμε τὸ ίδιο, αποφάσισε ο τιμονιέρης.

— Και δε φοβάσαι;

— Τί;

— Κι' αν μᾶς ζητήσουν λόγο τί κάναμε κείνα τὰ έγγλεζάκια και τὰ φραντσεζάκια;

— Αυτό να τὸ περιμένεις, είπε ο Πέτερσον. "Αλλά πως θέλεις να γίνη; Χωρίς τρόφιμα, χωρίς ρούχα, πόσο μπορούμε να προχωρήσουμε μόνοι μας μέσα σε μιὰ βάρκα; Καλύτερα έχω να στέκομαι παρά να τρέχω. "Αν μπορούμε να ξαναδέσουμε στο βαπόρι, ας μὴ χασομερούμε. Τὸ κάτω-κάτω θά ποῦμε στον πλοίαρχο πως τὰ ίδια τὰ παιδιά θέλησαν να τ'ανεδώσουμε πάνω στο παγοδόνη.

— Δε θά μᾶς πιστέψη.

— "Αμ' αυτή δεν είναι ή αλήθεια; Τί; "Εμείς τὸς βγάλαμε έξω; Σαν ήταν παλαδά αυτά και πήραν ξοπίσω τὸ δάσκαλό τους, όπως πηγαίνουν τάρνακι πίσω απ' τὸ κριάρι, μπορούσαμε εμείς να τὰ κρατήσουμε με τὸ στανό; "Εμπρός! Τραβάτε λίγο δυνατότερα, γιατί ο άνεμος μᾶς σπρώχνει μακριά.

«"Η μίς Γκράς παρατηρούσε τὸν καθηγητῆ με κάποιο κρυφὸ τρόμο...» (Σελ. 77, στ. β'.)

"Όστόσο ή βάρκα κατόρθωσε με μεγάλες προσπάθειες να πλησιάση τὸ «Φίνμαρκ». Τὸ βαπόρι στεκόταν λαμπρά στο νερό χωρίς να φαίνεται πως είχε πάθει τίποτε, και τὸ πλήρωμα ήταν σχεδόν όλόκληρο άνεβασμένο πάνω στο κατάστρωμα με τὸν πλοίαρχο επί κεφαλῆς. Τὴ σωτηρία του τὸ «Φίνμαρκ» τη χρωστοῦσε μονάχα στην έξαιρετική του τύχη. "Ο ογκόπαγος που τὸ χτύπησε, άφου τὸυ τρύπησε πέρα-πέρα τὸ πλευρό,

έμεινε σφηνωμένος μέσ' στην τρύπα κι' έτσι έμπόδιζε τὰ νερά νά πλημμυρίσουν τὸ σκάφος. Ὁ πλοίαρχος Φάϊρμπερν, πού δὲν θέλησε νάπομακρυνθῇ ἀπὸ τὸν τόπο τῆς καταστροφῆς, παρατήρησε τὸ πρᾶγμα αὐτὸ καὶ εἶδε πὼς εἶχε κάποια ἐλπίδα νά σώσῃ τὸ πλοῖο του. Μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς του κι' αὐτὸς κι' οἱ ἄνδρες του ἔπεσαν μὲ τὰ μούτρα, στὴ δουλειά.

Φυσικά δὲν μπορούσαν νάντικαταστήσουν τὸ ἐξωτερικὸ μετάλλινον περιβλήμα πού τὸ εἶχε κατακομματιάσει ὁ ὀγκόπας. Μὰ ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ σκάφους, ὁ μαραγκὸς κι' οἱ βοηθοὶ του κατόρθωσαν νά μπαλώσουν ὅπως-ὅπως τὰ ἀνοίγματα πού εἶχαν γίνει στὸ ξύλινο διάφραγμα. Μόλις τελείωσε αὐτό, ἔβησαν μπροστὰ τὶς ἀντλίες. Οἱ φωτιές εἶχαν σβύσει. Τὶς ξανάναψαν μὲ τὴν ἀδεια-σαν ὅπωςδήποτε τὰ νερά. Καὶ ἤρθε μιὰ στιγμή πού ὁ πλοίαρχος Φάϊρμπερν εἶδε πὼς μπορούσε, ἂν ἔχῃ νά ἐξακολουθήσῃ τὸ ταξίδι του πού εἶχε τόσο ἀπρόοπτα διακοπῇ, ἀλλὰ τουλάχιστο νά φθάσῃ ὡς τὸ πλησιέστερο λιμάνι.

Ἐννοεῖται ὅμως, πὼς ὅλα αὐτὰ δὲν ἦταν μιὰς στιγμῆς δουλειὰ μονάχα. Ὁρες ὀλόκληρες ἐργάστηκαν χωρὶς νά πάρουν ἀναπνοή κι' οἱ ναύτες κι' οἱ ἀ-

δική μου, κύριοι! ἀκούστηκε ἄλλη φωνή. Οἱ δύο ναυτικοὶ γύρισαν πρὸς τὸ τρίτο πρόσωπο πού εἶχε ἐπέμβει στὴ συζήτησή τους.

— Ἀ, ἐσεῖς εἰσθε, κύριε Ντόνοου! εἶπε ὁ Φάϊρμπερν συγκατώντας τὴν συκίνησή του. Μὴν ἀνησυχεῖτε, πρόσθεσε. Ἐὰν ὁ ἀνεψιὸς σας κι' οἱ μικροὶ τοῦ φίλου δὲ βρίσκονται σὲ σίγουρη μεριά, ὁ ἀλιτήριος αὐτὸς δὲ θὰ καλοπεράσῃ.

Ὁ κ. Ντόνοου ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ πλοίαρχου καὶ τοῦ Μακντόναλντ. Ἦταν ἕνας δυνατὸς ἄνδρας ὡς πενήντα ἐτῶν, μὲ ζωηρὰ χρώματα κι' ἀθλητικὸν παρυσιαστικόν, ὁ τύπος τοῦ Ἀγγλοῦ φιλάθλου πού τρελλαίνεται γιὰ τὸ γκολφ, τὴ θάλασσα καὶ τὰ σπῶρ, καὶ πού σπαταλᾷ τὴ ζωὴ του καθὼς καὶ τὴν περυσία του, χωρὶς νά συλλογίζεται τίποτα. Γιὰ τὸν κ. Ντόνοου ἔμως ἡ ἀγάπη πρὸς τὰ σπῶρ δὲν ἦταν ἡ μόνη του ἀγάπη. Μοιραζόταν μὲ τὴν ἀγάπη πρὸς τὸν ἀνεψιὸν του, τὸν μόνον κληρονόμον τῶν Ντόνοου, μιὰ καὶ ὁ θεῖος εἶχε μείνει

γεροντοπαλλήκαρο.

Τὸ σύστημα μὲ τὸ ὁποῖο τὸν ἀνέτρεφε, δὲν ἦταν βέβαια τὸ τελειότερο, καὶ ἐξαιτίας τοῦ οἱ σπουδὲς τοῦ Τζᾶκ εἶχαν μείνει ἀρκετὰ πίσω. Ὅπωςδήποτε, καὶ μὲ τὸ δικό του σύστημα ἀκόμη, εἶχε κατορθώσει νά κἀνῃ τὸ Τζᾶκ ἕν' ἀτρόμητο παιδί, ἄξιο νά τὰ βγάλῃ πέρα

καὶ στὶς πιὸ δύσκολες ἀκόμη περιστάσεις.

Ὅταν ἔγινε λοιπὸν τὸ δυστύχημα τοῦ «Φίνμαρκ», ὁ κ. Ντόνοου δὲν εἶχε ἀνησυχήσει ἐξαιρετικὰ γιὰ τὴν τύχη τοῦ ἀνεψιοῦ του. Κι' ὅταν γύρισε στὸ πλοῖο, ἡ σύχασε ὀλότελα, γιὰτὶ κάποιος τὸν βεβαίωσε ὅτι εἶχε ἰδεῖ τὸν Κίντ μαζὶ μὲ τοὺς μικροὺς τοῦ φίλου μέσα στὴ βάρκα τοῦ Πέτερσον.

Τώρα ὅμως ὅλα ἄλλαξαν μιὰ καὶ ἡ βάρκα γύριζε χωρὶς τὰ παιδιά. Τί εἶχε ἀπογίνει ὁ Τζᾶκ; Γιατὶ αὐτὸς ὁ κακοῦργος ὁ Πέτερσον, δὲν ἔφερνε πίσω παρὰ μερικοὺς μονάχα ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτες πού τοῦ εἶχαν ἐμπιστευθεῖ; Μήπως εἶχε συμβεῖ κανέν' ἄλλο δυστύχημα; Ὅλα ἦταν πιθανά.

Αὐτὲς οἱ σκέψεις δασάνιζαν τὸν κύριο Ντόνοου. Ὁ ἰδιόρρυθμος Σκωτσέζος τὴ στιγμή αὐτὴ καταλάβαινε ὅλη τὴν εὐθύνη πού τὸν βάραινε. Ἐνιωθε βαρεῖα τὴν ψυχὴ του. Ἐνιωθε τὸν ἑαυτὸ του υπεύθυνον γιὰ κάθε τι δυσάρεστο πού μπορούσε νά συμβῇ στὸ παιδί πού τοῦ εἶχε ἐμπιστευθεῖ ὁ ἀγαπημένος του ἀδελφὸς πεθαίνοντας.

Τὰ λίγα λόγια πού εἶχε ἀκούσει νᾶλ-λάζουν ὁ πλοίαρχος Φάϊρμπερν μὲ

τὸν Μακντόναλντ, τὸν ἔπεισαν πὼς θὰ τοὺς εἶχε δοθηδὸς ἂν παρουσιαζόταν ὁποιαδήποτε ἀνάγκη. Μὲ ἀγωνία τώρα περίμενε τὶς ἐξηγήσεις πού θὰ ἔδινε ὁ ψευτο-Δανός.

Οἱ ἐξηγήσεις αὐτὲς ἦταν τόσο γελοῖες καὶ τόσο ἀπίστευτες, ὥστε κανένας δὲν μπόρεσε νά συγκατήσῃ τὸ θυμὸ του.

— Καταραμένε ψεύτη! φώναξε ὁ πλοίαρχος, πού μ' ὄλο του τὸ φλέγμα δὲ μπόρεσε νά μείνῃ ψυχραῖμος μπροστὰ σὲ τόσο θράσος. Τολμᾷ νά ὑποστηρίξῃς πὼς τὰ παιδιά θέλησαν μόνα τους νά ἐγούρῃ καὶ νά μείνουν στὸ παγοβουνί;

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΤΡΑΚ

Σ' ἓνα ἰταλικὸ θέατρο, ἔδωσαν κάποτε ρόλο σ' ἓναν ἀρχάριο ἡθοποιό. Ὁ ρόλος του ἦταν ὁ μικρότερος πού γίνε-ται: Ὁ παρουσιαζόταν σὲ μιὰ σκηνή, κάποιος θὰ τὸν ρωτοῦσε κάτι τί, θάπαντοῦσε μόνον ἓνα σὶ (ναί), καὶ θάφευγε. Τί ἀπλούστερο; Γι' αὐτὸ ὁ ἀρχάριος, ἂν καὶ πρώτη φορὰ θάπαιζε, εἶχε τὴ μεγαλύτερη βεβαιότητα γιὰ τὴν... ἐπιτυχία.

Οἱ συνάδελφοί του ὅμως τοῦ ἔλεγαν πὼς θὰ εἶχε τράκ, πὼς θὰ τᾶχανε καὶ πὼς δὲν ἔαλεγε λέξη.

— Μπᾶ! ἀπαντοῦσε ὅσο τράκ κι' ἂν ἔαχῃ, ἔνα σὶ δὲ θὰ μπορέσω νά πῶ;

— Κι' ὅμως, νά ἰδῇς πού δὲ θὰ μπό-ρέσης!

Πραγματικῶς τὴν πρώτη βραδιά, ὁ ἀρχάριος παρουσιάστηκε στὴ σκηνή, ἀλλὰ στάθηκε ἀδύνατο νά βγάλῃ ἀπ' τὸ στόμα του μιλιὰ. Κι' ἔφυγε βουβὸς ὅπως μπηκε.

— Δὲ στὰ λέγαμε;...

— Ἐ, καλὰ! πρώτη μου φορὰ ἦταν αὐριο θὰ ἰδῇτε.

— Ἐννοια σου, κι' αὐριο τὰ ἴδια!

Τὴν ἄλλη βραδιά, ὁ ἀρχάριος κατὰ-φερε νὰ μιλήσῃ μόνον πού, ἀντὶ νά πῇ σὶ, εἶπε πο (ὄχι)!

— Δὲ στὰ λέγαμε;...

— Ἐ, καλὰ, δεύτερη φορὰ ἦταν ἀπὸ αὐριο πιά θὰ στρώσω.

— Χμ! θὰ τὸ ἰδοῦμε!

Τὴν τρίτη βραδιά, ὁ ἀρχάριος ἔδωκε ὅλα του τὰ δυνατά. Ὁρες πρωτύτερα, ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ του: «Σὶ θὰ πῶ! ὄχι πο!... Σὶ, ὄχι πο!»

Βγήκε, τὸν ρώτησαν, κι' ἀρχίζει:

— Ν...

«Ὁχι! θυμᾶται ἄξαφνα, σὶ πρέπει νά πῶ!» Καὶ τελειώνει:

—... ἰ!

Ἔτσι δὲν εἶπε οὔτε πο οὔτε σὶ. Εἰ-νὶ! Κι' ἐπιτέλους πείσθηκε πὼς τὸ δυσκολώτερο πρᾶγμα τοῦ κόσμου εἶναι νά κατανικήσῃ τὸ τράκ ἓνας ἀρχάριος ἡθοποιός...

ΘΑΝΑΣΙΑΣ

ΤΙ ΓΕΝΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΦΙΛΙΕΣ ΖΩΩΝ ΜΕ ΖΩΑ

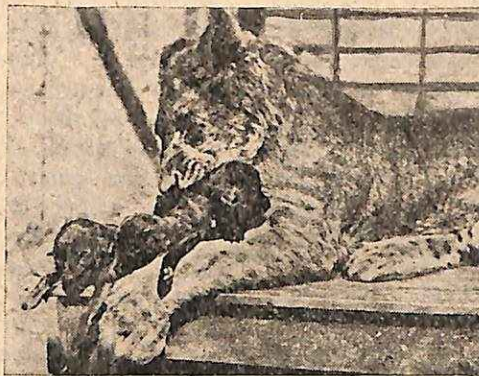
Φιλίες ζώων μὲ ἀνθρώπους εἶναι κάτι κοινόν, συνηθισμένον. Ὅλοι ξέρουμε πόσο ἀφοσιώνονται στὸν κύριόν τοὺς ὁ σκύλος, ἡ γάτα, τὸ ἄλογο, τὸ γαϊδούρι, ἡ καμήλα, ὁ τράνδος, κι' ὅλα σχεδὸν τὰ κατοικίδια, τὸ καθένα ἀνάλογα μὲ τὸν φυλετικὸ ἢ ἀτομικὸ του χαραχτήρα καὶ μὲ τὴ νοσημοσύνη του. Ὁ σκύλος π. χ. πού εἶναι τὸ νοσημότερο ζῶον, εἶναι καὶ τὸ πιστότερο καὶ τὸ διαχυτικώτερο. Τὰ πουλιὰ τῆς αὐλῆς πάλι, — ὄρνιθες, πάπιες, χήνες, ἰνδιάνοι, πού εἶναι τὰ κουτότερα, μπορεῖ ν' ἀγαποῦν κι' αὐτὰ τὴν κυρά πού τὰ ταΐζει, δὲν ξέρουν ἔμως πολλὰς ἐκδηλώσεις φιλίας κι' ἀγάπης. Τὸ ἴδιο σχεδὸν ἡ ἀγελάδα, τὸ πρόβατο, τὸ γουρουνὶ καὶ καθεξῆς. Ἀπὸ τ' ἄλλα ζῶα, πού ἐξοικειώνονται μὲ τὸν ἄνθρωπο στοὺς Ζωολογικοὺς Κήπους ἢ στὰ Θηριοτροφεία, μερικὰ εἶναι διαχυτικά. Ἡ φώκια π. χ. ὁρμᾷ στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ φύλακά της καὶ τὸν γλείφει σὰ σκυλὶ ἢ σὰ γάτα· κι' ἐνῶ εἶναι τόσο ἀσχημον ζῶον, ἡ μεγάλη αὐτὴ αἰσθηματικότης του τὸ κάνει πάρα πολὺ συμπληθητικό.

Φιλίες, τώρα, ζώων μὲ ζῶα εἶναι σπανιότερες. Φυσικά, ὁ σκύλος συγχάνει μὲ τὸ σκύλο κι' ἡ γάτα μὲ τὴ γάτα. Σκύλος ὅμως καὶ γάτα εἶναι συνήθως ἀσπονδοὶ ἐχθροί. Ἀλλὰ ὑπάρχουν κι' ἐξαιρέσεις. Ἀπὸ αὐτὲς τίς εἰκόνας, πού εἶναι ὅλες φωτογραφίες ἐκ τοῦ φυσικοῦ, κοιτάξετε τίς δύο πρῶτες, ἐπάνω. Εἶναι ἀψευδῆ δείγματα φιλίας σκύλου καὶ γάτας. Στὴν πρώτη, ἕνας σκύλος εἶναι ἑξαπλωμένος καὶ μιὰ γάτα πατεῖ μὲ τὴ μεγαλύτερη ἐμπιστοσύνη στὴ ράχη του. Στὴ δεύτερη, μιὰ γάτα... λέει τὰ μυ-στικά της στὸ φίλο της σκύλο, πού τὰ-κούει μὲ προσοχή καὶ μὲ σκέψη...

Ἀπὸ τίς δύο μεσαῖες εἰκόνας, ἡ πρῶ-

τη εἶναι ἀληθινὰ πολὺ περιέργη: Μιὰ λέαινα, στὸ κλουβὶ τῆς, ἐκτελεῖ μητρι-κὰ καθήκοντα σὲ δύο σκυλάκια. Αὐτὴ τὴ στιγμή τὰ ἔχει στὰ πόδια της καὶ τὰ γλείφει. Καὶ τᾶραπᾶ τόσο πολὺ, πού οὐ-

τε στιγμή δὲν τῆς περνᾷ ἡ ἰδέα πὼς θὰ μπορούσε... νά τὰ κἀνῃ μιὰ χαφιὰ. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι πὼς δὲν τὴν ἀφίνουν ποτὲ πεινασμένη... Στὴν ἄλλη εἰκόνα βλέπουμε φιλία μεταξὺ πολὺ πιὸ ἀνόμοιων ζώων: ἑνὸς σκύλου κι' ἑνὸς ψαρινοῦ, πού κάθεται ἡσυχότατα στὸ κεφάλι του.

Ἐχομε, τέλος, ἄλλες δύο εἰκόνας πού μᾶς δείχνουν τὴν πιὸ ζωηρὴ φιλία με-ταξὺ μαϊμούς καὶ γάτας. Θὰ ἔλεγε κανεὶς πὼς τὰ δύο αὐτὰ ζῶα μαλῶ-

νουν. Ἀλλὰ ὄχι, παίζουν φιλικώτα-τα, σὰ νὰ ἦταν δύο μαϊμούδες ἢ δύο γάτες.

Τέτοια συμπλέγματα στοὺς Ζωολογι-κοὺς Κήπους καὶ στὰ Θηριοτροφεία βλέ-πει κανεὶς πολλά. Μᾶς φαίνονται περιέρ-

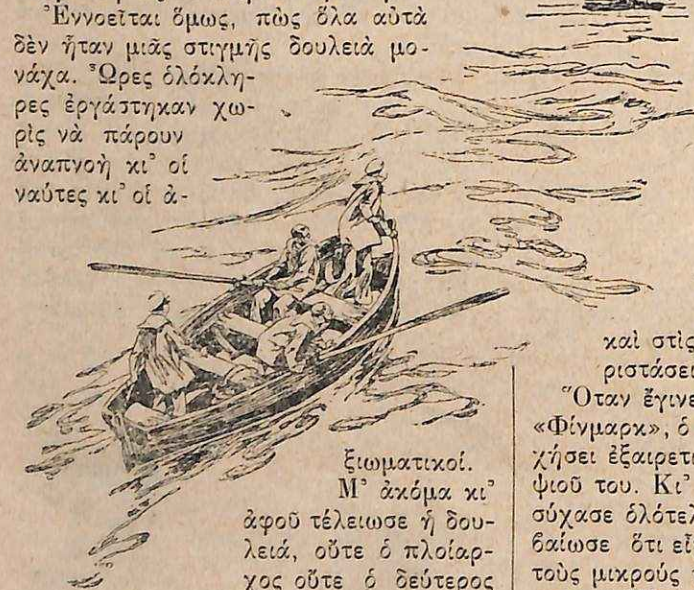
γα, γιατί συνηθί-σαμε νά θεωροῦ-με ἐχθρικά μετα-ξὺ τους τὰ ζῶα πού ἀνήκουν σὲ εἰδηδιαφορετικά. Ἀλλὰ νά πού ἡ συμπόση γεννᾷ φιλία κι' ἀνάμε-σα στὰ πιὸ ἀνό-μοια. Ἐ, δὲν εἶ-ναι καὶ τόσο ἐκ-πληκτικόν ἄν μιὰ γάτα αἰσθάνεται φιλία γιὰ ἓνα ἄν-θρωπο, γιατί νά μὴν αἰσθανθῇ καὶ γιὰ μιὰ μαϊμού;

πού τὸ κάτω-κάτω εἶναι ἡ γελοιογρα-φία τοῦ ἀνθρώπου; Κι' ὅταν μιὰ λέαι-να δὲν ἔχῃ δικὰ της παιδιά, γιατί νά μὴν υἱοθετήσῃ δύο κουταβάκια, πού τὸ κά-τω-κάτω ἔχουν κι' αὐτὰ τέσσερα πόδια;

Ὁ «ἀγώνας γιὰ τὴ ζωὴ» — ἡ πείνα, τὸ κυνήγι γιὰ τροφή, — κάνει τὰ ζῶα ἐ-χθρικά μεταξὺ τους. Τὴ στιγμή ὅμως πού τὰ ζῶα εἶναι ἡμερα, κατοικίδια, ἢ τρέφονται καλὰ σ' ἓνα Ζωολογικὸ Κήπο, δὲν ὑπάρχει πιά «ἀγώνας γιὰ τὴ ζωὴ» καὶ παύει ὁ κυριώτερος λόγος τῆς ἐχθρας. Ἔτσι φυσικώτατο εἶναι νά γεννηθῇ καὶ φιλία.

Μήπως τὸ ἴδιο δὲν ἔγινε καὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους; Στὴν ἀρχή, ὅταν ἦταν τόσο σκληρὸς ὁ «ἀγώνας γιὰ τὴ ζωὴ», οἱ πρωτόγονοι ἄνθρω-ποι ἦταν ἐχθροὶ μεταξὺ τους. Τώ-ρα ὁ ἀγώνας αὐτὸς εἶναι μαλακό-τερος. Ἔτσι κι' οἱ ἄνθρωποι μπο-ροῦν νά εἶναι φίλοι...

ΠΕΤΡΟΣ ΠΥΡΓΑΤΟΣ

ξωματικοί.

Μ' ἀκόμα κι'

ἀφοῦ τέλειωσε ἡ δου-λειά, οὔτε ὁ πλοίαρ-χος οὔτε ὁ δεύτερος ζῶον οὔτε ὁ δεύτερος ἔννοοσαν νά ξεκινή-σουν, ἂν δὲν περίμε-ναν ὅλους τοὺς ἐπιβά-τες. Τώρα γύριζαν κι' οἱ τελευταῖες θάρκες.

Καμμιὰ δὲν ἔλειπε. Κι' ὁ Φάϊρμπερν ἔτριβε τὰ χέρια του σὰν ἄνθρωπος εὐ-χαριστημένος ἀπ' τὸν ἑαυτὸ του, ὅταν ὁ Μακντόναλντ πῆγε κοντά του καὶ τοῦ ἔδειξε τὴ βάρκα τοῦ Πέτερσον, πού ἐνῶ εἶχε φύγει γεμάτη, ἐρχόταν ἄδεια κατὰ τὰ τρία τέταρτα.

— Μὰ τὸ Θεό! μούγγρισε ὁ πλοίαρ-χος. Ἡ θὰ μοῦ δώσῃ λόγο τί ἔκανε τοὺς ἐπιβάτες πού τοῦ ἐμπιστεύθηκαν, ἢ θὰ τὸν κρεμάσω στὸ μεγάλο κατάρτι ὡς πού νά πῆς τρία!

— Μὲ τὴ βοήθειά μου, κύριε πλοίαρ-χε, εἶπε ὁ γιγαντώσιμος ὑποπλοίαρχος.

— Καί, ἂν εἶναι ἀνάγκη, καὶ μὲ τὴ

«Τὸ «Φίνμαρκ» εἶναι, εἶπε ὁ Πέ-τερσον.» (Σελ. 77, στ. γ')

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΧΡΟΝΟΥ ΦΕΙΔΟΥ

Αγαπητοί μου,

Ο ΠΩΣ κάθε χρόνο, μου χάρισαν και φέτος έναν Ημεροδείκτη. Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς, το βράδυ, πέταξα τον παλιό μπλόκο από το ξύλο του και βίδωσα με χαρά τον καινούργιο. (Ξέρετε βέβαια αυτούς τους «επιτραπέζιους» Ημεροδείκτες, που στέκονται σε μια ξύλινη βάση, αυτή μένει, ο μπλόκος αλλάζει κάθε χρόνο.) Κι' άμα έγινε δώδεκα ή ώρα — ακριβώς, — έσχισα, πέταξα το ξύφυλλο κι' αποκάλυψα την 1η Ιανουαρίου. Ταποκαλυπτήρια αυτά έγιναν με θόρυβο και με πομπή: σόουσιμο κι' άναμμα τών φώτων, κόψιμο της πτήτας, χειροκροτήματα, γέλια κι' ευχές. Προπάντων ευχές: Εύτυχημένος ο καινούριος χρόνος! να ζήσετε! δ,τι επιθυμείτε! και του χρόνου σά σήμερα να σαστε καλά!... Έπειτα τίποτα. Ήσυχία. Μονάχος μου, άθόρυβα, σιωπηλά, πέταξα στο καλάθι την 1η Ιανουαρίου κι' αποκάλυψα τη 2α. Έτσι καθεμέρια. Κι' ο χρόνος που άρχισε, τρέχει, φεύγει, περνά...

Σήμερα που σάς γράφω, ο «επιτραπέζιος» μου δείχνει 12. Πότε πέρασαν τόσες ημέρες!... Αλήθεια, μένουν ακόμα άλλες 353, καθώς βλέπω σε μια γωνιά του φύλλου. Έ, 353 ημέρες είναι κάτι τί! Κι' όμως τί γρήγορα που θα περάσουν κι' αυτές! Χωρίς να το καταλάβω. Αυτό δα το ξέρω καλά κι' από... πέρσιν. Ένας ολάκερος χρόνος πέρασε σά μια ημέρα. Και τη στιγμή που έκανα τ' αποκαλυπτήρια του 1930, μου φαινόταν πως χτές ακόμα, — στο ίδιο μέρος, με τα ίδια πρόσωπα γύρω μου, με τα ίδια πράγματα, και με λίγα μόνο καινούργια, αλλά κι' αυτά θμια κι' απαραλλάχτα με τα παλιά, — είχα κάνει και τ' αποκαλυπτήρια του 1929...

Ναι, ο χρόνος φεύγει, τρέχει, περνά, χωρίς να τον καταλαβαίνουμε. Κι' όταν είναι εύτυχισμένος, κι' όταν είναι δυστυχισμένος, ακόμα κι' όταν είναι ουδέτερος κι' ανούσιος. Η ώρα διαδέχεται την ώρα, ή ημέρα την ημέρα κι' ή εποχή την εποχή. Σήμερα χειμώνας, αύριο άνοιξη, μεθαύριο καλοκαίρι. Και να τος πάλι ο χειμώνας με την καινούργια του πρωτοχρονιά!... Φυσικά, αφού ζούμε άπάνω σε μια σφαίρα που δεν κάνει άλλο παρά να γυρίζει, να γυρίζει, να γυρίζει... Μπορεί ποτέ να σταματήσει; Ό, και μια στιγμή μόνο να σταματούσε, θα γινόμαστε στάχτη και καπνός. Η κίνηση, το τρέξιμο, το αιώνιο στροφογύρισμα της σφαίρας μας στο άπειρο, ανάμεσα σ' άπειρες άλλες σφαίρες που γυρίζουν κι' αυτές το ίδιο, είναι ή ύπαρξή μας.

ή ζωή μας και... ο χρόνος που περνά.

Κι' όμως, καμμιά φορά καταλαβαίνω το πέρασμά του. Πότε; Όταν πονώ; όταν χαίρουμαι; όταν περιμένω κάτι με λαχτάρα; όταν φοβάμαι κάτι άλλο με άγυνία;... Όχι, καθόλου! Μόνο όταν ξεχνάω να βγάζω τα φύλλα του Ημεροδείκτη μου, κι' έρχεται στιγμή που το θυμώμαι και πρέπει να βγάλω πολλά μαζι και να τα πετάξω. Κι' αυτό μου συμβαίνει συχνά: Πότε γιατί πέφτω με τις δουλειές μου κι' ούτε ρωτώ τί μέρα και τί ώρα είναι! πότε γιατί γράφω στο άπανάω-άπάνω φύλλο του Ημεροδείκτη μου καμμιά σημείωση, καμμιά υπόμνηση, και τ' άφινώ στη θέση του, όσο να κάνω κείνο που μου θεμίζει. Έτσι περνούν μέρες. Και για να κανονίσω πάλι τον Ημεροδείκτη μου, πρέπει φυσικά ναποσπάσω τόσα φύλλα, όσα είναι οι μέρες που πέρασαν. Έ, τότε πια τις βλέπω, τις πιάνω και, πριν τις πετάξω με λύπη στο καλάθι, συλλογιέμαι: «Πόσες είναι! άχ, γιατί να μην ήταν οι μισές!... Και τί έκαμα σε τόσες ημέρες; Έτσι πέρασαν κι' αυτές, του κάκου. Κρίμα, κρίμα! Κι' ή ζωή μικραίνει, και το τέλος πλησιάζει, και δεν έχω κάνει τίποτα» απ' όσα λογαριάζω, απ' όσα με περιμένουν. Ο χρόνος περνά!... Αυτό, το πιο χρήσιμο, το πιο πολύτιμο πράγμα, έχω το άχρηστεύω. Νά, τώρα το πετώ και στο καλάθι σάν ένα οποιοδήποτε παλιόχαρτο!...»

Έτσι τα φύλλα εκείνα του Ημεροδείκτη μου φαίνονται σάν ένα κομμάτι του χρόνου που πέρασε, που πέθανε, που δεν υπάρχει πια για μένα: Σάν κάτι νεκρό, σάν ένα λείψανο. Και πικραίνονται πολύ. Γιατί καταλαβαίνω το χρόνο που περνά, ένθ όλες τις άλλες στιγμές περνά χωρίς να τον καταλαβαίνω...

Αλλά ίσα-ίσα έπειδή περνά έτσι γρήγορα, έτσι άσυναίσθητα, έτσι άγύριστα, και δεν μπορεί παρά να περνά, ο πρόγυμνος άνθρωπος πρέπει να οίκοномη τον καιρό του και να τον χρησιμοποιή όσο γίνεται. Χρόνου φείδου. Δεν ξέρω σ'όπως γινώμικα απ' αυτό των αρχαίων! Οι νεώτεροι είπαν: «Ο χρόνος είναι χρήμα. Αλλά δεν είναι μόνο χρήμα, είναι και το πέν! Προτιμώτερο να σπταλζ κανείς το χρήμα του παρά το χρόνο του. Γιατί το χρήμα ξαναγίνεται γιατί ή σπατάλη χρήματος είναι καμμιά φορά και οίκονομία χρόνου. Ο χρόνος όμως δεν ξαναγίνεται, πάει! Αυτά τα νεκρά φύλλα του Ημεροδείκτη μου, που τα πέταξα, κανέναν πια δεν έχει τη δύναμη — ούτε άνθρωπος ούτε δαίμων — να τα πάρη απ' το καλάθι, να τα ξανακολλήσει στο μπλόκο και, από νεκρά, να τα ξανακάνη ζωντανά...

Σας ασπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΑΠΟ ΤΙΣ "ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΟΥ ΜΑΣ.

ΤΟ ΧΕΛΙΔΟΝΙ

Στον Πέτρο Ιωαννίδη

Φίλοι μου. Το κάθε πράγμα, το καθετί που βρίσκεται γύρω μας, έχει και την ιστορία του, καλή ή κακή, χαρούμενη ή λυπημένη. Δεν φαντάζεστε, φίλοι μου, με πόση χαρά, με πόση ευχαρίστηση άκουγα τις όμορφες και παράξενες αυτές ιστορίες από το γέρο άμπελουργό μας, το μπάρμπα-Στάθη. Αυτές τις ιστορίες θέλω κι' εγώ να σάς πω. Άκούστε σήμερα, πως μου διηγήθηκε ο γέρο-άμπελουργός μας την ιστορία του χελιδονιού:

«Σάν έδιωξε ο Θεός απ' τον Παράδεισο τον Άδάμ και την Εύα, πάνω στο θυμό του, καταράστηκε τον Άδάμ να κερδίσει το ψωμί του με τον «ιδρώτα του προσώπου του».

«Όταν οι διωχμένοι βρέθηκαν σε γο έξω απ' το μεγάλο Περιβόλι, άρχισαν να κρώνουν και να πεινούν, και σπληνέθηκαν πως έπρεπε να φροντίσουν για το ντύσιμό τους και για την τροφή τους. Έπήρχαν τότε γιγάντια δέντρα με πλούσιο φύλλωμα. Από τα φαρδιά λοιπόν, φύλλα τους, φτιάσανε φορεσιές και ντύθηκαν. Έτσι δεν κρύωναν. Έπειτα άρχισαν να κόβουν τους διάφορους καρπούς για τροφή. Το κάκου όμως! Δρόρτιναν όπως σάν βρισκόταν στ' Παράδεισο. Τους έλειπε το ψωμί. Εύα καθημερινώς γρίνιαζε. Ποτέ του Άδάμ δεν άκουσε την Εύα να του πώς χόρτασε. Κι' ο καϊμένος έτρεχε απ' τη μία, γύριζε απ' την άλλη, ιδρωμένος κουραζόταν, μα τίποτα! Πουθενά μπορούσε να βρή το σιτάρι. Και τότε τάλαβε πόσο μεγάλη ήταν ή κατάρα που τους έδωσε ο Θεός, όταν έδωχαν Παράκαλεσε, μετάνιωσε, μα μάταια έλα. Και στο τέλος πια έχασε κάθε ελπίδα και παράτησε κάθε άπόπειρα την αναζήτηση του σιταριού.

«Τα καλά όμως πουλιά, που βλέπαμε από ψηλά τους μεγάλους αυτούς κόπων, το Άδάμ, τον λυπήθηκαν. Κι' άποφασισαν με κάθε τρόπο να τον βοηθήσουν. Συνάχτηκαν λοιπόν ένα πρωί, πάνω σε μια πελώρια λεύκα, κι' άρχισαν να σκεπτονται, πως θα κατέρθωναν να πάρουν το σιτάρι, που βρισκόταν στη χώρα των φιδιών, και να το φέρουν στον Άδάμ.

«Αφού σκέφτηκαν πολλήν ώρα κι' ήταν έτοιμα να διαλυθούν, γιατί κανείς δεν τόλμοιυσε να πάει στη χώρα των φιδιών, το καλό χελιδόνι πέταξε στη μέση και είπε πως αυτό ή ανάλαμβανε να φέρει το σιτάρι στον Άδάμ. Αμέσως όλα τα πουλιά άρχισαν ένα ωραιότατο τραγούδι, που ήταν σάν ύμνος στο χελιδόνι για τη μεγάλη του τόλμη. Αυτό χαίρεται άμέσως τους συντρόφους του και πέταξε για το μεγάλο κι' επικίνδυνον τα

ξίδι. Έστερα από πολύωρο πέταγμα, έφτασε στη χώρα των φιδιών. Μια μεγάλη βουή έφτανε ως το ύψος που βρισκόταν. Κάτω έβλεπε τα πελώρια φιδιά, που με τους διάφορους έλιγμούς των παίρναν λογής-λογής σχήματα. Άλλα ήταν τυλιγμένα σε γιγάντια δέντρα, κι' άλλα είχαν το κεφάλι τους όρθιο, πετώντας ψηλά το δηλητήριό τους. Το χελιδόνι στην άρχή φοβήθηκε. Σκέφθηκε να γυρίσει πίσω. Μα συλλογίστηκε τη ντροπή και τα πειράγματα που θα του έκαναν τ' άλλα πουλιά, κι' άποφάσισε με κάθε τρόπο να έκτελέσει την υπόσχεσή του. Άρχισε λοιπόν να κατεβαίνει σιγά-σιγά. Η βουή των φιδιών έφτανε τώρα πιο δυνατή. Βρισκόταν πολύ-πολύ χαμηλά. Με μια θαυμαστή ταχύτητα, κατορθώνει κι' άρπάζει ένα στάχυ σιταριού: μα κάποιο φίδι προφταίνει και του άρπάζει την ουρά. Το χελιδόνι όμως δεν τα χάνει. Πάρνει με τα νύχια του το στάχυ και με το έλευθερωμένο τώρα ράμφος του σαρπά με μανία το μάτι του φιδιού. Η στιγμή είναι κρίσιμη. Η πάλη εξακολουθεί άγρια. Το φίδι, από το μεγάλο του πόνο, δαγκώνει δυνατά, πολύ δυνατά την ουρά του χελιδονιού και την κόβει. Το χελιδόνι τώρα ήταν έλευτερο. Πέταξε με χαρά στον αϊθέρα, κι' ύστερα από λίγο γύρισε στη συντροφιά του. Ο πόροςμός του είχε έκτελεστεί. Η υποδοχή που του έγινε απ' τα πουλιά ήταν άφάνταστη. Από τότε όμως το χελιδόνι έχει κομμένη σάν ψαλίδα την ουρά.

«Ο Άδάμ, ένα πρωί πούκανε περίπατο με την Εύα, βρήκε το εύλογημένο σιτάρι. Η χαρά του ήταν άφάνταστη!

«Έτσι, παιδιά μου, — πρόσθεσε ο μπάρμπα-Στάθης — έχουμε και μες το ψωμί κι' έπαφταν από τότε κι' οι γρίνιες της Εύας...»

ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΤΟΥΝΤΣ-ΚΙ Σ

ΑΙΤΙΑ ΤΟ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙ ΠΟΥ ΤΟ ΠΛΑΚΟΣΤΡΩΣΑΝ

Θυμάμαι που έναν καιρό, το πεζοδρόμι μας ήταν ένα πεζοδρόμι πρωτόγονο. Κάποτε όμως το πλακόστρωσαν κι' αυτό με πλακάκια μικρά, άσπρα και μαύρα. Άλλά, μ' όλο που έγινε όμορφο έτσι, έμένα δέ μ' άρεσε. Ηθελα νάταν όπως πριν, σκέτο χώμα, αλλά λίγο ψηλότερα απ' το δρόμο. Γιατί όταν ήταν χώμα, μπορούσαμε έχω κι' οι φίλοι μου να σκάσουμε λακκουβάκια, με τα νύχια μας, για να παίζουμε βόλους. Ένώ τώρα, έπρεπε τα λακκάκια να τα σκάσουμε στη μέση του δρόμου, και στη μέση του δρόμου δε μπορούσαμε να παίζουμε με την ήσυχία μας...

Αλήθεια, κάποτε που έπαίξα βόλους στη μέση του δρόμου, έτυχε να περνά ένας γάιδαρος, φορτωμένος με δυο κοφίνια. Ο άφεντικός του μιλούσε με κάποια κυρία, που του έλεγε να της ζυγίση

μια όκα κουκιά, και δεν πρόφτασε να του κινή «μπρρ...» να σταματήσει. Ο φίλος μας ο γάιδαρος προχωρούσε ως μ' έβλεπε μένα μπροστά του... Έγώ πάλι, άφροσιωμένος στους βόλους μου, δεν τον πήρα είδηση και δεν πρόφτασα να τραβήξω. Πέφτει λοιπόν άπάνω μου, με πατάει, κι' ύστερα άρχίζει να γκαρίζη και να πηγαίνει πηλάλα...

— Μαμμά μου! Μαμμά μου!

Τρέχει ο άδερφός μου ο Μίμης, που είδε το γάιδαρο να με κλοτσopaτά, με παίρνει στην άγκαλιά και με πάει στο φαρμακείο. Απ' το στόμα μου έτρεχε αίμα, γιατί ο γάιδαρος με πάτησε και στο σαγώνι. Στο φαρμακείο έμύριζε... Μια μυρουδιά που μ' έκανε να μ' ήθελω ν' ανασάνω βαθιά, γιατί φοβόμουν πως θα μου καιγόταν τα σωθικά... Ήταν αιθέρας ή μυρουδιά; Ήταν φανικό δξύ; Δεν ξέρω. Ξέρω όμως πως με ξάπλωσαν σ' έναν καναπέ με ψαθι κι' ο γιατρός, άφου με είδε, είπε πως δεν έχω τίποτα και να με πάνε στο σπίτι. Στο σπίτι ή μαμμά μ' έβαλε να πλύνω το στόμα μου με ξύδι, για να καθαρίση απ' το αίμα. Άλλά έπειδή μουπε να μην το καταπιώ, παρά να το φτύσω άφου το κρατήσω κάμποσο στο στόμα, έχω άρχισα να πνίγομαι καθώς το κρατούσα κι' έγινε αυτό το θαύμα: να το βγάλω από τη μύτη... Τα ρουθούνια, με το ξύδι, έρεθίστηκαν, άρχισαν να με τσούζουν και μ' έπήραν τα κλάμματα μαζί με τα φταρνίσματα. Η μαμμά ξεφώνιζε:

— Παιδί μου! Παιδί μου! Τ' ήταν αυτό που έπαθες;

Τ' άδερφια μου πάλι με μάλωναν: — Ού!... Μα τί κάνεις έτσι; Βγήκε λίγο ξύδι απ' τη μύτη σου... Κι' έπειτα;

Όσο που το χώνεψα κι' έχω πως δεν ήταν τίποτα σπουδαίο κι' ήσυχασα. Ναι, αλλά που τα χείλια μου πρίστηκαν σε λίγη ώρα και δε μπορούσα ν' ανοίξω το στόμα μου χωρίς να πονέσω; Τότε, ξέρετε, μούρχόταν να ξανακλάψω...

Κ Π. ΛΕΥΚ.

ΝΕΑ ΘΡΥΨΑΛΑ

Βέβαια κι' ο θάνατος του πατέρα, κι' ο θάνατος της μητέρας, είναι πόνοι δυνατός κι' άσθητος για κείνους που αυτοί τόσο τους άγάπησαν και με τόση στοργή τους άνάστησαν. Ο θάνατος όμως του παππού και της γιαγιάς, μαζί με τον πόνο, γεννά και το αίσθημα της άπωλείας κάποιας ιερότητος. Μοιάζει με την έξαφάνιση των «έφεστίων θεών» των αρχαίων.

Στον έξοχικό περίπατο, ο καλύτερος σύντροφος είν' εκείνος που δεν μιλεί διόλου ή λέει αδιάφορα πράγματα, στα όποια δεν είσαι ύποχρεωμένος να προσέχης και να παντάς. Αλίμονο όμως αν

περπατής με κανέναν απ' αυτούς που συζητούν, και θέλουν μάλιστα νακούνε και τη γνώμη σου, προκαλώντας την με κάτι άνυπόφορα «έ;... πως;...» και κάποτε και με σκουντιές!...

Δ. Γ. Κ.

ΣΤΡΟΦΕΣ

1.

Δώσε μου τη φλογέρα σου, μικρό βοσκέ, να παίξω, στον κάμπο αυτόν που άμέριμνα βοσκούν τα πρόβατά σου μάθε με μ' άγρολούλουδα στεφάνι ώραίο να πλέξω όπως αυτό που έσύ φορείς στα όλόξανθα μαλλιά σου.

Μα πιότερο αν θες δώσε μου, βοσκέ μου, έστω και λίγη γαλήνη απ' τη γαλήνη σου να χύσω στην ψυχή μου, μην πάψη ή άνησυχία μου κι' ή θλίψη που με πνίγει, και σάν κι' έσε σ' ένα δειντό γείρω την κεφαλή μου.

2.

Μικρά παιδιά, σάς αγαπώ γιατί απ' τα στόματά σας το γέλιο το χαρούμενο ποτέ δεν άπολείπει, γιατί τα ωραία ματάκια σας, τ' άθωα βλέμματά σας, δε σκίασε με το πένθος της βαρείας ποτώς ή λύπη.

Κι' αν πέρασε περαστική, δε θάτανε μεγάλη και θάλιωσε όπως λιώνουνε στον ήλιο τάχνα νέφη. κι' ύστερ' από τα δάκρυα θά ξάστραψαν και πάλι τα ωραία τα ματάκια σας, μικρά μου άθωα βρέφη.

3.

Απόψε έτσι μου φαίνεται σά θέατρο όλη ή φύση, που τα στοιχεία της σά βουβοί παίζουν ήθοποιοί, ή αιδαία μεγαλόπρεπη ξανοίγεται στη δύση και τα πουλιά στίς φυλλωσιές κρατούν τη μουσική.

Θρησκευτικά λές ακολουθούν οι θεατές σκυμμένοι, όσ'όπου τώριο θέαμα τελειώσει άργό άργό και τότε, ως χειροκρότημα, ένα σημαντικό σημαίνει για το Μεγάλο, Άόρατο του Έργου Δημιουργό!

ΡΙΤΑ Ν. ΜΠΟΥΜΗ

